

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Poročilo Inšpektorata za delo za leto 1956

(Nadaljevanje)

Dvigala

Dvigalo je naprava, brez katere ni moderne tovarne ne moremo misliti. Kljub temu, da je teh naprav zelo veliko v uporabi, pa za varnost obratovanja še danes nimamo veljavnih predpisov. Zaradi pomanjkanja teh predpisov se inšpektorji dela oslanjajo na predpise, veljavne v stari Jugoslaviji, in na osnovi teh ugotavljajo nepravilnosti in nedostanke na obstoječih dvigalih. Ti nedostanki so zelo splošni in se tičejo predvsem nepravilnih vrat, neefektivnih zavor, pomanjkljivosti opozorilnih napisov in pri gradbenih dvigalih neprimernih varnostnih ograj.

Ostali stroji

V vseh panogah industrije je zaslediti nešteto strojev, ki nimajo varovalnih vrtečih se osovin, ki štrlijo več kot četrtino svojega premera izven ležišča. Več je tudi primerov, kjer štrlijo iz vrtečih se osovin vijaki ali mazilke, kar vse ni varovano odnošeno izglajeno. Ostale pomanjkljivosti so običajne in splošno znane.

3. Nezadostna zaščita proti požaru in električnemu toku

Več pomanjkljivosti je ugotoviti v pogledu požarne varnosti v manjših podjetjih kakor v večjih podjetjih. Vsa večja podjetja imajo požarno-varnostno službo do precejšnje višine organizirano in imajo tudi vsa gasilna sredstva bolj urejena kakor pa manjša podjetja. V manjših podjetjih se sredstva za gašenje požara zanemarljivo, dogaja se tudi, da zaposleni lopate ali vedra, ki so namenjena za požarno varnost, odnašajo, vodstvo podjetja pa v teh primerih novo namestitve zanemari. Dogajajo se tudi primeri, da v podjetju tudi ni oseb, ki bi bile poučene o ravnanju z različnimi gasilnimi aparati. Iz tega razloga je inšpektorat dela posvetil temu vprašanju večjo pozornost in v posebno kritične obrate pri tem vprašanju pritegnil k pregledu tudi poklicne gasilce.

V pogledu nevarnosti od električnega toka je največkrat ugotovljeno, da se poškodovana in razbita stikala in električne napeljave ne zamenjujejo takoj, pač pa se jih pušča nezavarovane v nadaljnjo uporabo. Pri urejanju električne inštalacije je poudariti, da zadovoljivo ureditev tega vprašanja ovira pomanjkanje potrebnega električnega materiala na trgu. Tako ni dobrih trožilnih ali večžilnih električnih kablov, dalj časa ni bilo mogoče nabaviti šuko kontaktov, transformatorjev, ustreznih ročnih električnih svetilk in podobno.

Panoga 115. V kemični tovarni v Mostah v nekaterih oddelkih ni dovolj urejena po vseh varnost-

nih predpisih električna inštalacija, ker je inštalirana kar po lesenem tramovju. Več je tudi primerov, da so pri stikalih in razvodnih pušah odstranjeni pokrovi.

Panoga 116. V podjetju »Tesnilka« v Medvodah se izdelujejo tesnilne mase s pomočjo trikloretilena. V zadnjem času je dobilo podjetje licenco, ki sloni na spremembi tehnološkega postopka, in sicer s pomočjo bencina, ki je zdravju manj škodljiv, vendar pa požarno nevaren. Zaradi tega bo moralo podjetje glede požarne varnosti podvesti primerne ukrepe.

Panoga 117. Tovarna »Roge« ima v še ne adaptiranih prostorih električno napeljavo samo provizorično. Ta napeljava je na nekaterih mestih taka, da ogroža nevarnost udara po električnem toku.

V Tovarni kovanega orodja v Kamniku je v kovačnici izpeljana električna napeljava po leseni konstrukciji stropa brez distančnih objemk, zaradi česar je požarna nevarnost povečana.

Panoga 121. Opekarna Draga pri Igu ima obrat lesne žage, ki je proti požaru lahko rečemo nezavarovan. Požarno nevarnost povečuje še neustrezno napeljana električna inštalacija, ki istočasno nudi možnost poškodbe z električnim tokom.

Panoga 122. V lesni industriji predstavlja požarno nevarnost v večini primerov ogrevanje prostorov z navadnimi pečmi. Taki primeri so predvsem v tovarni »Melodija« v Mengšu in v Kombinat lesne industrije v Logatecu.

V obratu žage »Marof« je neurejena električna inštalacija, ki stalno predstavlja nevarnost za požar in udar z električnim tokom.

Panoga 124. V tovarni »Rašica« je električna inštalacija pomanjkljiva in je bilo ugotovljeno tudi neurejeno zemljenje strojev in naprav na električni pogon.

»Induplat« v Jaršah mora zaradi neurejene električne inštalacije izvršiti ponovni pregled vseh elektro naprav in jih urediti po sodobnih predpisih.

Panoga 125. Tovarna »Toko« v Domžalah ima neurejeno požarno-varnostno službo, predvsem v starem objektu, ker nima nameščenih niti osnovnih protipožarnih naprav.

Panoga 130. »Triglav-film« v Ljubljani uporablja na terenu številne elektrotehnične naprave in aparature za lastni agregati za snemanje filmov. Ugotovili smo, da so vse te naprave in napeljave v pogledu varnosti proti udaru z električnim tokom zelo pomanjkljive. Razna stikala so razbita in poškodovana, vzemljitve, kjer obstajajo, so slabe, v pretežni večini jih pa ni. Delno je prištevat tudi pomanjkljivosti pomanjkanju električnega ma-

teriala, predvsem raznovrstnih kablov, katerih na domačem trgu ni. Podjetje si je z nabavo teh sredstev iz inozemstva stanje nekoliko izboljšalo.

4. Pomanjkanje navodil in drugih oblik propagande na področju varnosti pri delu

V propagandnem pomenu podjetja za zaščito varnosti pri delu nimajo posebnega interesa. Nekaj je vzrok tudi v tem, ker posebnega propagandnega materiala ni. Zavod za organizacijo dela in proučevanje varnosti pri delu LRS je izdal nekaj serij propagandnih parol in preventivnih plakatov. Inšpektorji dela pri rednih pregledih vršijo stalno propagando za nabavo teh letakov in parol. V zadnjem času si podjetja ne morejo več nabavljati izvlečka iz Splošnega pravilnika o higienskih in tehničnih varnostnih ukrepih pri delu, katerega morajo po čl. 3 navedenega pravilnika imeti na vidnih mestih po vseh objektih izobesene. Podjetja večkrat tudi sprašujejo za zgoraj navedeni pravilnik v celoti in za razne druge specialne pravilnike o varnosti pri delu. Zavod za organizacijo dela in proučevanje varnosti pri delu LRS je v letu 1955 imel na razpolago več teh pravilnikov, katerih pa sedaj zopet ni dobiti. V tem pogledu moramo pohvaliti podjetje »Gradis« v Ljubljani, katero je dalo na lastne stroške tiskati v posebni brošuri Splošni pravilnik o higienskih in tehničnih varnostnih ukrepih pri delu in specialni pravilnik o higienskih in tehničnih varnostnih ukrepih v gradbeništvu. Vsak delavec tega podjetja dobi pri sprejemu na delo en izvod te brošure. Veliko aktivnost na razmeščanju preventivnih parol in plakatov je opaziti v Papirnici na Količevem.

V letu 1956 se je razvila temeljita propaganda za ustanovitev HTZ komisij po predpisih, katere naj bi ustno propagirale v posameznih podjetjih pomen varnosti pri delu. Lahko trdimo, da so v podjetjih, kjer je ta komisija aktivna, delavci že v pretežni večini seznanjeni z nevarnostmi, ki prežijo na posameznika pri delu. Pričakovati je, da bodo te komisije v podjetjih odigrale pomembno vlogo v pogledu propagande na področju varnosti pri delu.

3. Pomanjkanje osebnih zaščitnih sredstev

Ze v uvodnem delu tega poročila je naglašeno, da se stanje na tem področju ni bistveno izpremenilo. Proizvodnja je po eni strani anarhična, po drugi pa pomanjkljiva. Podjetja, ki pridejo v poštev za proizvodnjo teh sredstev, glo-

dajo na to čisto z ekonomske plati ter v večini odrekajo proizvodnjo osebnih zaščitnih sredstev, čeprav imajo za to možnost. Tista podjetja pa, ki so to nalogo prevzela, se pa ne trudijo, da bi bila izdelava ustrezajoča in kvalitetna. Podjetje »Guma« (Sava) v Kranju n. pr. izdeluje gumijaste rokavice, ki so zelo neprimerne, ker je palčnik prekratek, in iz tega razloga žulijo medprstni del roke. Podjetje pa ne pristopi k izboljšanju te izdelave, ker jih lahko prodaja ne glede na ta njihov nedostatek. Na zahtevo nekega podjetja je podjetje odgovorilo, naj plačajo milijon dinarjev za nov model, nakar bodo izdelavo rokavic izpremenili. Tudi higienski stoli tovarne »Kem« v Lescah so po svoji izdelavi in konstrukciji zelo pomanjkljivi in ne ustrezajo svojemu namenu.

V letu 1956 se je zanimanje za osebna zaščitna sredstva, in to predvsem zaščitne obleke s strani podjetij zelo povečalo. Lahko sicer trdimo, da jih na to ni privedla pozornost za zaščito dela, temveč vse bolj finančna stran, ki daje možnost, da se osebna zaščitna sredstva beležijo na materialne stroške.

Tu naj omenimo, da bi bilo marsikje nepotrebno uporabljati osebna zaščitna sredstva, če bi bil tehnološki postopek odnošeno delovno mesto v tem postopku tako urejeno, da bi se s tehničnimi zaščitnimi napravami odstranile nevarnosti za poškodbe odnošeno možnosti obolenj. Običajno je pa taka ureditev zvezana z večjimi finančnimi sredstvi, katerih pa podjetja trenutno nimajo na razpolago.

Uporabo raznih mask narekuje največkrat neurejeno odvajanje škodljivih prahu ali škodljivih hlapov z delovnega mesta. Taki primeri so n. pr. v tovarni »Roge« v Ljubljani, v Tovarni kovanega orodja v Kamniku, pri »Ključavničarstvu« v Ljubljani itd. ter je nujno, da zaradi neurejenih ekshaustorskih naprav pri brušenju z naravnim kamnom uporabljajo zaposleni respiratorje. Taki primeri so tudi običajno v kamnolomih in na ostalih mestih, kjer so drobilci kamna nameščeni v takih prostorih, kjer ni urejeno odvajanje prahu, pa je zato treba opremiti tam zaposleno osebo z respiratorjem (kamnolom Kresniške industrije apna).

Mnogo je primerov, ko delovna mesta zahtevajo uporabo osebnega zaščitnega sredstva, delavci pa to odklanjajo, kjer jim je pri delu v oviro prekomerno potenje. To je zaslediti predvsem pri uporabi zaščitnih oblek in obutve. Tako na primer naj bi bili opremljeni s prahodržnimi oblekami delavci pri izvažanju opeke in krožne peči, ki pa ni primerna, ker je delo v njej vroče. Isti primeri so na primer z zaščitnimi delovnimi oblekami proti vlagi, v katerih se pa delavci pri nekoliko večjem gibanju zelo potijo.

Ugotovljeno je, da se krovci pri izvrševanju svojega dela zelo neradi poslužujejo vrvi in varnostnih pasov. Izjavljajo, da jim je to ovira pri delu in da imajo pri uporabi navedenih zaščitnih sredstev obču-

tek manjše varnosti, kakor pa brez njihove uporabe.

6. Pomankljive sanitarne ureditve

Panoga 116. Podjetje »Tesnilka« v Medvodah je smatralo za najnujnejše (kar je s strani tovarne ekonomsko utemeljeno), razširitev delovnih prostorov kakor pa ureditev sanitarij. Zaradi takega stališča so sanitarne pomankljive in nesodobno urejene. Isti primer je zaslediti tudi v Keramično-kemični industriji v Kamniku, ki v obratu »Keramike« nima zadostnih in predpisano urejenih sanitarnih prostorov.

Panoga 117. V podjetju »Rog« v Ljubljani bi bilo sprito umazanih opravil v brusilnici in avtomatnici nujno, da bi imeli ti delavci tudi na razpolago urejene kopalnice, češar pa tu ni zaslediti. Isti primer smo ugotovili tudi v podjetju »Agroservis« v Ivančni gorici, kjer je zaposlenih 16 livarjev in brusilcev, katerih delo je že po naravi zelo umazano, nimajo pa na razpolago niti tople vode za umivanje, kaj šele kopalnice.

Panoga 119. Od v letošnjem letu pregledanih podjetij naj navedemo kot najkritičnejši primer pomankljivih sanitarij tovarno »Zmaj« v Ljubljani, obrat Sentvid na Dolenjskem. Ta obrat sicer še ni popolnoma dograjen, odnosno renoviran, ima pa uporabnostno dovoljenje za nekaj oddelkov. Delavci teh oddelkov nimajo na razpolago potrebnih sanitarnih prostorov. Popolnoma zadovoljivi tudi niso sanitarni prostori v centralnem obratu v Ljubljani.

Panoga 120. Podjetje »Jelka« na Vrhniki nima nikakih sanitarnih prostorov. Obstaja le eno samo stranišče brez vodnega izpiranja, lesena konstrukcija, in še to je podrt. Podjetje ima v načrtu preureditev in adaptacijo prostorov.

Panoga 121. Slabe prilike sanitarno higienskih razmer vladajo v večini opekarniških podjetij. Tako na primer Opekarna Draga pri Igu nima pitne vode, je brez sanitarnih prostorov. Za umivalnico ima razpadajočo lopo z lesenim koritom. Stranišča so suha in nehigiensko urejena. Ne dosti boljši primeri so v obratu Opeka na Brdu. Obrat je brez kopalnic, ima zasilno umivalnico, ki je skoraj neuporabljiva in še ta slabo vzdrževana. Slabo vzdrževane sanitarne prostore ima tudi obrat Vič in Brdo. V tem pogledu moramo pohvaliti Opekarno Drago pri Kosezah, ki je v letu 1956 zgradila lahko rečemo vzorne sanitarne prostore. V vseh opekarniških obratih pa je neurejeno okolje, in to predvsem kanalizacija in v primeru večje nevihte nastane okoli opekarniških obratov skoraj noplava.

Omenimo naj še Kresniško industrijo apna, ki ima kopalnice ki so v zimskem času neuporabne, ker se ne dajo ogrevati. Nujno pa je potrebno, da se v tem obratu nakladalci apna okopajo.

Panoga 122. Tovarani pohištva in galanterije »Brest« v Cerknici ima obrat »Pohištvo«, ki je v gradbenem pogledu vzorno urejen, graje vredno pa je, da nima nobenih sanitarnih prostorov. Izdelane ima načrte za odpravo tega nedostatka, nima pa še finančnih sredstev.

Panoga 123. Papirnica na Količevem ima za novejši obrat vzorno urejene sanitarne prostore, zato je pa tem revnejši v tem pogledu stari del obrata, v katerem nekateri delavci nimajo na razpolago garderobnih omaric, večina jih je pa zastarelih. Pohvalno pa je pri tem podjetju, da je uredilo lepo kopalnice s prhami in banjami izven de-

lovnih prostorov in to predvsem za družinske člane delavce in tudi za ostale vaščane.

Panoga 124. Predilnica v Litiji nima zadostnih sanitarnih prostorov in je ureditev teh prostorov z zadostno frekvenco problem tovarne.

Tovarna »Rašica« v novem obratu še nima dograjenih sanitarij in uporabljajo samo zasilna stranišča. Obledo si delavke shranjujejo kar v delovnih prostorih, kopalnice in umivalnice pa še niso dokončno urejene.

»Induplat« v Jaršah sicer ima sanitarne prostore, nimajo pa zadostne kapacitete. Kopalnice je možno uporabljati samo enkrat tedensko, katere v zimskem času ne ogrevajo in nimajo na razpolago tople vode. Podjetje ima dobro urejeno obratno ambulanto z vsemi potrebnimi aparaturami in lastnim zdravnikom.

Panoga 125. V Inštitutu za usnjarstvo v Domžalah je eden osnovnih nedostatkov neurejenost sanitarnih prostorov, kateri tudi po kapaciteti niso zadostni. Podoben primer je tovarna »Toko« v Domžalah, katera ima v starem objektu samo delne sanitarne, to je kopalnice, pa še te delavci ne morejo uporabljati zaradi neprimerne ureditve.

Tovarna usnja v Smartnem pri Litiji je najslabši primer neurejenosti sanitarno higienskih prilik. Delavci nimajo na razpolago razen stranišč nobenih ostalih sanitarnih prostorov in zapuščajo delo v delovnih oblekah, ne da bi se preoblekli in zadostno umili. V letošnjem letu ima tovarna namen sezidati nove sanitarne prostore.

Panoga 127. »Sončnica« v Viru pri Domžalah je bila poprej v sklopu »Oljarn« v Ljubljani. Ze dve leti je samostojno podjetje. Zato je nekoliko zaostalo v ureditvi delovnih in sanitarnih prostorov. Tako nima podjetje zadostno število stranišč in še obstoječa so neprimerna. Neurejeni so tudi ostali sintarni prostori.

Podjetje »Vinocet« v Ljubljani je zgradilo v letu 1956 nove odgovarjajoče sanitarne prostore.

Panoga 128. Izmed tiskarniških podjetij moramo pohvaliti predvsem Blasnikovo tiskarno, katera je v letu 1956 uredila res lične in predpisom zadovoljive garderobne in sanitarne prostore, ločene po spolu z vsemi pripadajočimi napravami.

Panoga 04. V najslabšem položaju v pogledu higiensko sanitarnih pogojev so gradbeni delavci. Gradilišča gradbenih podjetij se nahajajo v mnogih primerih na terenu, kjer ni vodovoda ali ni morda preskrbljeno za pitno vodo. Gradbena podjetja urejajo gradilišča na ta način, da prihranijo čim več finančnih sredstev, ker je konkurenca danes že precej huda. Običajno so pri tem varčevanju prizadeti delavci, ker jim podjetje ne uredi vsaj primerne garderobe oziroma prostora, kjer bi si shranjevali svoje osebne stvari, v času male južine posedali in v hladnem oziroma neugodnem vremenu imeli zatočišče. O umivalnicah in kopalnicah na gradiliščih ni govora. Stranišča so vedno provizorna in v večini primerov higienško nevhdrževana. Pri tem naj bi pripomnili, da tudi sami delavci v vseh primerih niso vzgojeni o higieni uporabi stranišč.

Problem za sebe so za gradbene delavce stanovanjske razmere. Gradbena podjetja gradijo za delavce stanovanjske prostore, kateri so stalnega značaja in stanovanjske prostore na gradiliščih, kateri so začasnega značaja. Največje graje za-

služijo stanovanjski prostori, grajeni kot stalni. Gradbena podjetja pri gradnji takih stanovanj ne upoštevajo osnovnih principov higiene in kulturne gradnje. Za primer naj navedemo stanovanjsko naselje gradbenega podjetja »Gradis« na Smarinski cesti v Ljubljani in stanovanjsko naselje gradbenega podjetja »Megrad« na Celovski cesti v Siskii. Za ta dva naselja se ne izrazi mo pregrebo, ako rečemo, da sta sramotna za našo družbo. Moramo pa tudi pripomniti, da bi bila ta stanovanja primernejša, če bi stanovalci upoštevali pri uporabi stanovanj osnovne principe higienskih in sanitarnih predpisov.

7. Prva pomoč

Nudenje prve pomoči v podjetjih zavzema mesto, katero ji po važnosti pripada. Od hitre in pravilne pomoči je v mnogih primerih odvisno trajanje bolniškega staleža. Nekatera večja podjetja so hitro in pravilno pomoč razumela in ekonomsko preračunala ter na osnovi tega prvi pomoči dala mesto, katero ji pripada. Organizirala so svoje obratne ambulante, v katerih so namestile zdravnika z medicinsko sestro z nekajdnevni obiskom zdravnika v tednu za preglede bolnih. V vseh primerih je ugotovljeno, da je bolniški stalež v povprečnem odstotku pade. Med ta podjetja spadajo predvsem »Litostroj« v Ljubljani, »Induplat« v Jaršah, »Tobačna tovarna« v Ljubljani, »Izolirka« v Ljubljani, »Kartonažna tovarna« v Ljubljani, KLI v Logatcu, »Stol« v Duplici, »Titan« v Kamniku, podjetje »Kamnik« v Kamniku. V vseh teh obratnih ambulantah se opravlja kurativna in preventivna zdravstvena služba. Zaslediti je tudi, da se medicinske sestre ukvarjajo z vprašanjem patronažne službe in socialnim problemom zaposlenih.

V ostalem pri pregledih ni bilo zaslediti podjetij, katera ne bi imela urejene omarice za prvo pomoč. Razlike obstojajo le v tem, da imajo nekatera podjetja vzorno urejene omarice in nameščeno tudi osebo, katera upravlja s to omarico in nudi prvo pomoč, druga podjetja pa so v tem pogledu malomarnejša in so omarice za prvo pomoč neurejene in nevhdrževane in dostopne vsakomur. Marsikje podjetja ne upoštevajo primernost prostora, kjer naj bi bila nameščena omarica za prvo pomoč. Nameščajo jih v prostore, kjer se stalno praši in celo v prostore, kjer se razvija zdravju škodljiv plin.

Planirana in porabljena finančna sredstva za HTZ

V smislu 5. člena II. odstavka Zakona o inšpekciji dela so dolžna podjetja vsako leto planirati finančna sredstva za HTZ. Podjetja so nam sporočila, da je bilo planiranih za potrebe HTZ 164.102.000 din. Samo industrija je planirala 147 milijonov 552 tisoč din.

Povprečno odpade na vsakega zaposlenega 4079 din, vloženi pa HTZ na zaposlenega v industriji pa 10.790 din. Povprečno za osebo je vložena največ v baryni metalurgiji (21.000) in tobačni industriji (13.124). Skupaj je bilo porabljenih za vse zaposlene 247.793.000 din. samo industrija je porabila 207.488.000 dinarjev za higiensko in tehnično zaščito v celoti.

Za osebno zaščito oseb na delovnih mestih je bilo porabljenih v celoti 96.860.000 din. samo v industriji pa 76.994.000 din. Za osebno zaščito je bilo največ izdanega za zaščitne obleke in škornje. Potrebe po tovrst-

nih zaščitnih sredstvih rastejo dneva v dan.

Za tehnično zaščito in opremo strojev, strojnih naprav, varnostnih pripomočkov je bilo porabljenih 85.785.000 din, v industriji 68.710.000 din, v prometu 13.990.000 din. Za higienske ureditve delovnih prostorov in sanitarnih prostorov se je zlasti veliko vložilo na območju bivšega OLO Ljubljana-okolica, kjer so bile potrebe še velike. Celokupno so podjetja porabila 43.390.000 din za higiensko zaščito delovnih pogojev. Največ je vložila kovinska industrija (7.069.000).

Zadnje čase podjetja zopet uvajajo razne bifeje za izdajo malice. Mnogo več se tudi daje mleka zaposlenim na zdravju škodljivih delovnih mestih.

V nekaterih podjetjih so tudi namesto gazirane slane vode začeli dajati polsladkano črno kavo. Zapijače in druga okrepčila je bilo izdanih 28.405.000 din.

Kot nam je znano, so podjetja za letošnje leto namenila še več sredstev za HTZ, ker to zmanjšuje ne zgođe in obolenja ter se to na ta način dobro obrestuje.

Panoga 111. V letu 1956 je bilo pri podjetju »Elektro« Ljubljana mesto vložnih za HTZ 730.432 din in odpade na eno zaposleno osebo 2971 din. V odnosu na leto 1955 je precej manj porabljenih finančnih sredstev. Podjetje je že v prejšnjih letih skrbelo za izboljšanje HTZ, kar se povoljno odraža in tako da v letošnjem letu ni obremenjeno z dodatki za HTZ v toliki meri, kakor prejšnja leta. Sredstva, ki so bila dana v preteklem letu, so bila uporabljena v glavnem za osebna zaščitna sredstva.

»Elektro« Ljubljana-okolica je vložilo 873.000 din, kar odpade na eno zaposleno osebo 2000 din.

»Elektrarna« v Medvodah je planirala 81.000 din, kar odpade povprečno na eno osebo 1620 din.

Panoga 115. V ljubljanskem okraju imamo samo eno podjetje v tej industrijski panogi in sicer Keramično tovarna Ljubljana-moste, katera je vložila skupno za zaščito 4.795.000 din in odpade na eno zaposleno osebo 21.000 din. Pri tem podjetju je pripomniti, da vodstvo v zadnjih letih uporablja večja finančna sredstva in vlaga veliko truda za zboljšanje HTZ.

Panoga 116. Kot najboljše podjetje v tej panogi v minulim letu je »Tesnilka« iz Medvod, ki je vložila na eno zaposleno osebo 6294 din. Velika denarna sredstva je porabila tudi rudnik kaolina Črna pri Kamniku v znesku 1.325.000 din, kar je povprečju na zaposleno osebo 6078 din. Nadalje v tej panogi vlaga večja denarna sredstva tudi Keramično-kemična industrija Kamnik in TOS v Ljubljani.

Panoga 117. V kovinski industriji je vložilo največ denarnih sredstev podjetje »Saturnus« v Ljubljani, in sicer 20.780.000 din ali na eno zaposleno osebo 30.559 din. Tudi podjetje »Titan« v Kamniku je vložilo večja denarna sredstva.

Kot v letu 1955, je v kovinski industriji v prejšnjem letu največ denarnih sredstev vložilo podjetje »Titan« v Kamniku. Skupaj je vložilo 23.640.000 din, ali na eno zaposleno osebo 32.640.000 din. Tovarna »Saturnus« v Ljubljani je vložila tudi večja denarna sredstva in sicer 20.780.000 din ali na eno zaposleno osebo 30.559 din.

Eno najbolj neurejenih in najslabših podjetij kovinske industrije ne samo v pogledu HTZ, je Tovarna kovanega orodja v Kamniku, ki je vložila 1.033.000 din, kar ne zadostuje

alti za najosnovnejše minimalne pogoje tam zaposlenih. Iz nerazumljivih razlogov je nemogoče pojasniti, da podjetje ne more dobiti prepotrebnega kredita za asanacijo. Najmanj vloženi denarni sredstev za zaščito je vložilo podjetje »Lndos« v Ljubljani in sicer 428.000 dinarjev in odpade na eno zaposleno osebo 2900 din.

Panoga 119. Tudi v letu 1956 je vložilo največ denarnih sredstev za izboljšanje delovnih pogojev podjetje »Zmaj« v Ljubljani. Skupno je bilo vloženi 3.926.000 din in odpade na eno zaposleno osebo 9216 din, to je za nekaj več kot v lanskem letu. Najmanj pa je vložilo podjetje »Lambor« v Crnučah, in sicer 2292 dinarjev povprečno na eno zaposleno osebo.

Panoga 120. Podjetje »JUB« v Dolu pri Ljubljani je največ vložilo v tej panogi za zaščito dela. Tako, da pride na eno zaposleno osebo 14.536 din. Ravno tako je podjetje »Teol« v Ljubljani vložilo na eno zaposleno osebo 14.419 din ali skupaj za HTZ 966.000 din. Omenjamo tudi, da je »Arbo« v Podgradu pri Ljubljani, ki je v zelo slabem stanju v pogledu HTZ, vložilo 2132 din na eno zaposleno osebo.

Panoga 121. — Največ sredstev za higiensko tehnično zaščito je vložilo podjetje »Izolirka« iz Ljubljane. Na eno zaposleno osebo pride povprečno 22.500 din in je vložilo skupno 9.686.000 din. Podjetje se trudi za odpravo težkih pogojev dela in je vložilo veliko naporov za ureditev sanitarnih prostorov in zboljšanje delovnih pogojev na zdravju škodljivih delovnih mestih.

Kresniška industrija apna Kresnice je skupno vložila 2.008.000 din ali povprečno na eno zaposleno osebo 15.000 din, da zboljša delovne pogoje in za nabavo zaščitnih sredstev. Veliko truda je vložila za ureditev kamnoloma, kjer bodo delovni pogoji bolj ugodni kot v starem kamnolomu. Za delavce, in to predvsem samce, je v prejšnjem letu začela graditi sodoben samski dom v neposredni bližini kamnoloma. Najmanj pa je vložilo podjetje »Mineral« Ljubljana-Moste, in sicer skupno 51.000 din ali 406 din na eno zaposleno osebo. Samo podjetje se ne zalaga za zboljšanje HTZ.

Panoga 122. — V tej industrijski panogi je vložilo največ denarnih sredstev podjetje »Pluta« iz Ljubljane, in sicer 1.290.000 dinarjev ali 10.238 din povprečno na eno zaposleno osebo.

Kljub temu, da se mizarsko podjetje Stari trg pri Rakeku nahaja v zelo slabih delovnih prostorih in pogojih dela, nima toliko razumevanja za zboljšanje pogojev dela in so vložili v prejšnjem letu samo 94.000 din ali povprečno na eno zaposleno osebo 1160 din.

Panoga 123. — Papirnica Vevče je vložila večja denarna sredstva, in sicer 2.222.000 din ali 3408 za eno zaposleno osebo. Največ je povprečno vložila na eno zaposleno osebo podjetje »Celuloza« Medvode, in sicer 7297 din ali skupaj 1.620.000 dinarjev.

Panoga 124. — Od vseh podjetij tekstilne industrije je največ vložila denarnih sredstev Tovarna dekorativnih tkanin iz Ljubljane. Na eno zaposleno osebo so povprečno vložili 15.915 din ali skupaj 9.708.000 dinarjev. Najmanj je vložilo podjetje »Univerzala« v Domžalah, in sicer skupaj 103.000 din ali povprečno na eno zaposleno osebo 537 din.

Panoga 125. — V usnjarski industriji je vložila največ denarnih sredstev Tovarna usnja Smartno pri Litiji, in sicer 12.934.000 dinarjev ali

2850 din povprečno na eno zaposleno osebo. Ta sredstva so vložili zaradi tega, ker so morali celotni obrat strojarne kož preurediti na osnovi naše ureditvene odločbe in so bili stari objekti neuporabni in dotrajani. Na drugi strani je najmanj finančnih sredstev vložila Tovarna usnja v Kamniku, v kateri vladajo zelo slabi delovni pogoji. Na zaposleno osebo so povprečno vložili 758 din, skupno pa 1.760.000 dinarjev.

Panoga 127. — »Vinocet« Ljubljana je vložilo največ za HTZ, in sicer skupaj 2.200.000 din ali 33.334 dinarjev povprečno na eno zaposleno osebo. Najmanj pa je vložila Mlinska industrija Domžale, in sicer povprečno na eno zaposleno osebo 1239 ali skupaj 1.276.000 din.

Panoga 128. — Pri tiskarnah je največ vložila Tiskarna »Toneta Tomšiča« v povprečju na eno zaposleno osebo 10.612 din ali skupno 1.160.000 din in Blasnikova tiskarna 8930 din ali skupno 1.411.000 din. Skupno je največ sredstev vložila Tiskarna »Ljudske pravice«, in sicer 3.418.000 din ali povprečno na eno zaposleno osebo 9700 din. Najmanj pa je vložila Triglavsko tiskarna, in sicer skupno 698.000 din ali povprečno na eno zaposleno osebo 5540 din. Kartonažna tovarna, ki je v sestavi grafične industrije, je vložila najmanj finančnih sredstev za HTZ, tako da pride na eno zaposleno osebo 1100 din ali skupno 807.000 din.

Panoga 129. — V tej panogi je samo eno podjetje, in sicer Tobačna tovarna Ljubljana, ki je vložila skupaj za HTZ 9.725.000 din ali povprečno na eno zaposleno osebo 13.124 din.

Panoga 130. — Pri Filmservisu Ljubljana je bilo vloženi skupno samo 16.000 din ali povprečno na eno zaposleno osebo 130 din.

IX. DELOVNA RAZMERJA Nepravilnosti pri odpovedih

V letu 1956 smo obravnavali skupno 487 primerov nezakonitih odpovedi delovno-službenega razmerja. V letu 1955 pa 786 primerov, kar pomeni, da smo obravnavali v letu 1956 299 primerov manj kot leta 1955. Od 487 primerov, reševanih v letu 1956, smo rešili v obliki pismenega posredovanja 225 primerov, poleg tega za 25 primerov smo izdali tozadevne razveljavitvene odločbe, vse ostale primere pa smo rešili potem osebne ali telefonskega posredovanja.

Do nezakonitih odpovedi delovnega razmerja pride prvenstveno zaradi tega, ker odgovorni uslužbenici gospodarskih organizacij premalo poznajo tozadevne zakonite predpise. Vodstvo podjetij največkrat opusti izvedbo postopka, določenega v 3. in 8. členu uredbe o postopku pri odpovedi delovnega razmerja, ker ne zaprosi pristojni sindikalni svet za soglasje pred izstavitvijo odločbe o odpovedi v primerih, ko odpovedujejo posameznim ženskam, delovnim invalidom in osebam, ki imajo več kot deset let službene dobe.

Nekatera vodstva gospodarskih organizacij se pri odpovedi delovno-službenega razmerja držijo le določila 38. člena temeljnega zakona o gospodarjenju z državnimi gospodarskimi podjetji in višjimi gospodarskimi združenji po delovnih kolektivih. V smislu določila navedenega 38. člena je dopustna pritožba proti odločbi o odpovedi, ki jo poda direktor podjetja na upravni odbor podjetja, zaradi tega navadno navajajo v odločbi o odpovedi v pravem pouku, da je zoper odločbo o odpovedi dopustna pritožba, na upravni odbor podjetja. V tem primeru je kršen 10. člen uredbe o postopku pri odpovedi in postane taka

odločba o odpovedi neskladna z določili navedenega člena. V smislu tega določila se lahko delavec, uslužbenec gospodarske organizacije pritoži zoper odpoved delovno-službenega razmerja na pristojno arbitražo ali občinskemu ljudskemu odboru.

Glede pritožb, ki jih vlagajo delavci in uslužbenici gospodarskih organizacij proti odločbam o odpovedi, izdanih od strani direktorja, je značilno, da do sedaj še nismo ugotovili nobenega primera, da bi upravni odbor gospodarske organizacije razveljavil ali spremenil odločbo, izdano od direktorja gospodarske organizacije. Poleg tega je tudi značilno to, da so upravni odbori o pritožbah posameznih prizadetih delavcev in uslužbencev odločali in odločili negativno za pritožnike, vendar jih niso poučili, oziroma v odločbi o negativni rešitvi pritožbe zoper odpoved niso navedli, da imajo prizadeti možnost se pritožiti še na pristojno arbitražo za odločanje o pritožbah zoper odpovedi pri občinskih ljudskih odbori.

Nadalje ugotavljamo, da se še vedno dogajajo primeri, da vodstva gospodarskih organizacij opuščajo izvedbo določila 3. člena uredbe o oskrbnini začasno nezaposlenih oseb, kjer o odpovedi ne obvestijo pristojni Biro za posredovanje dela v določenem tridnevem roku. Tudi v takih primerih smo morali posredovati in odrediti prizadetim vodstvom gospodarskih organizacij, da v zvezi podane odpovedi odpravijo to pomanjkljivost. Te zadeve smo urejali z opozorili pristojnih oziroma odgovornih uslužbencev gospodarskih organizacij in smo v vseh primerih dosegli, da se je ta zadeva tudi takoj pravilno uredila.

(Nadaljevanje sledi)

Predpisi občinskih ljudskih odborov

112.

OBČINA LJUBLJANA-VIČ

Na podlagi 48. člena uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih (Uradni list FLRJ št. 6-63/54) v zvezi z 2. členom zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov — pril. I/A, točka LXVIII/14 (Uradni list FLRJ št. 34-371/55) in na podlagi 53. člena statuta občine je izdal svet za industrijo, trgovino in gostinstvo občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Vič na 10. redni seji dne 15/4-1957

ODREDBO

o spremembi odredbe o poslovnem času gostinskih podjetij in gostišč na območju občine Ljubljana-Vič

Odredba o poslovnem času gostinskih podjetij in gostišč na območju občine Ljubljana-Vič št. 03/2-651/4 z dne 13. decembra 1956, ki je bila objavljena v »Glasniku« št. 20 z dne 13. III. 1957, se spremeni tako, da se v prečiščenem besedilu glasi:

Odredba

o poslovalnem času gostinskih podjetij in gostišč na območju Občine Ljubljana-Vič

1.

S to odredbo se predpisuje poslovni čas gostinskim podjetjem in gostiščem Ljubljana-Vič za poslovanje s strankami.

V poslovalnem času morajo biti

gostinski obrati za stranke odprti. Spremembe predpisanega poslovalnega časa lahko dovolijo samo organi, določeni v tej odredbi.

2.

Oddelek za gospodarstvo občinskega ljudskega odbora sme v izjemnih primerih zaradi inventure, adaptacije in podobnih razlogov, če je to nujno, dovoliti, da se gostinski obrat med poslovalnim časom zapre.

Svet za industrijo, trgovino in gostinstvo občinskega ljudskega odbora odloča glede poslovalnega časa v vseh ostalih primerih, kolikor ta odredba izrecno ne določa drugače.

3.

Ob posameznih množičnih prireditvah, proslavah, festivalih in podobnih prilikah določi poslovalni čas za gostinske obrate oddelek za gospodarstvo ObLO.

4.

Poslovalni čas mora biti v gostinskem obratu vidno objavljen.

Če je obrat zaprt zaradi izjemnega dovoljenja, izdanega na podlagi 2. člena te odredbe, morajo biti v obratu na vidnem mestu objavljeni podatki o tem, koliko časa bo obrat zaprt, kdo je izdal dovoljenje ter številka in datum dovoljenja.

5.

Kjer je za posamezne vrste gostinskih obratov določen različen zimski in letni poslovalni čas, velja

zimski poslovalni čas od 1. oktobra do 30. aprila, letni pa od 1. maja do 30. septembra.

6.

Gostinski obrati morajo biti za stranke odprti ob delavnikih, ob nedeljah ter dela prostih dnevih takole:

a) hoteli in prenočišča napretrga podnevi in ponoči;

b) restavracije in gostilne do 24. ure.

Delovni kolektivi restavracij in gostiln lahko določijo, da se za določeno dobo, n. pr. pozimi ob določenih dnevih, zapirajo obrati prej, vendar ne pred 22. uro. Sklep delovnega kolektiva se lahko izvaja, ko ga potrdi oddelek za gospodarstvo ObLO.

c) bifeji ob delavnikih do 21. ure, ob nedeljah in drugih dela prostih dnevih do 14. ure;

d) kavarne pozimi do 1. ure po polnoči, poleti do 2. ure po polnoči, ob sobotah, nedeljah ter ob dnevih pred prazniki pa do 2. ure po polnoči, ne glede na zimski oziroma letni poslovalni čas.

Restavracije, gostilne, bifeji in kavarne ne smejo začeti poslovati pred 5. uro zjutraj, morajo pa začeti poslovati najkasneje do 7. ure;

d) slaščičarne gostinske narave ob delavnikih od 8. do 13. ure ter od 14. do 20. ure.

Kot slaščičarne gostinske narave se štejejo vse vrste slaščičarskih obratov, kjer strežejo gostom pri mizi.

e) mlečne restavracije in zajtrkavalnice pozimi od 5. do 18. ure, poleti od 5. do 19. ure brez prekinitve;

f) bari in drugi nočni lokali od 22. do 3. ure zjutraj.

Restavracije, gostilne in bifeje pri železniških in avtobusnih postajah morajo začeti poslovati pol ure pred prihodom oziroma odhodom vlaka oziroma avtobusa in morajo poslovati še pol ure po prihodu oziroma odhodu zadnjega vlaka ali avtobusa, in to ne glede na predpisani poslovalni čas po točki b) in c) tega člena, vendar poslujejo najmanj v času, predpisanem za te vrste obratov.

g) menze, delavske restavracije in ostala gostišča zaprtega tipa poslujejo le v času, ko se izdajajo redni obroki hrane. Ta čas določijo gostišča sama v času od 12. do 21. ure, obrati, ki dajejo zajtrk, pa še v času od 5. do 8. ure zjutraj.

Restavracije, gostilne in kavarne smejo biti odprte na dan 30. aprila, 1. maja, 21. julija, 28. in 29. novembra, 31. decembra in na dan občinskih praznikov do 5. ure naslednjega dne.

7.

V gostinskih obratih se pol ure pred časom, ki je določen za zapiranje, ne sme več izdajati pijače in hrane.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za restavracije, gostilne in bifeje pri železniških in avtobusnih postajah. Restavracije, ki so združene s hoteli, smejo v izjemnih primerih goste, ki so prispeli ob koncu predpisanega poslovalnega časa ali pa po njem, postreči s hrano in pijačo v času pol ure po prihodu teh gostov. Ob takih primerih pa restavracija ne sme streči drugim gostom.

8.

Dovoljene igre (n. pr. balinanje, kegljanje in podobno) se smejo igrati na prostem do 22. ure. V za-

prtih prostorih, kjer to ne moti nočnega miru, ta omejitev ne velja; vendar se mora igranje zaključiti pol ure pred koncem poslovalnega časa, ki velja za tisti obrat.

9.

Svet za industrijo, trgovino in gostinstvo lahko dovoli na predlog delovnega kolektiva po predhodnem zaslišanju Gostinske zbornice okraja Ljubljana posameznim gostilnam in bifejem, da izmenoma en dan v tednu ne poslujejo zaradi čiščenja poslovnih prostorov in odpočitka zaposlenega osebja.

V primeru, da na območju občine več gostinskih obratov enkrat tedensko ne posluje, predlaga razpored obratov po posameznih dnevih v tednu Gostinska zbornica Okraja Ljubljana tako, da dva sosedna obrata nista zaprta isti dan v tednu.

Ugodnost po 1. odstavku tega člena velja samo za tiste gostinske obrate, kjer glede na obseg in pomen poslovanja ter število zaposlenega osebja ni mogoče urediti dela tako, da bi zaposleno osebje lahko redno imelo pripadajoči tedenski prosti dan, in kjer taka prekinitve ne škoduje krajevnim turističnim potrebam.

10.

Kršitve predpisov te odredbe so prekrški in se kaznujejo po 78. členu uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih (Ur. l. FLRJ št. 6-63/54) z denarno kaznijo od 5000 do 10.000 dinarjev.

11.

Ta odredba velja od dneva objave v Glasniku, uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Ljubljana, dne 15. aprila 1957.

Predsednik sveta za industrijo, trgovino in gostinstvo:

Franc Plazar l. r.

Predsednik ObLO:

dr. Štefan Šoba l. r.

Upravna šola LRS

Je razpisala natečaj za sprejem slušateljev

Razpis je v Uradnem listu LRS z dne 22. maja 1957.

Upravna šola ureja študijske prostore in internat v stavbi blizu Škofljice pri Ljubljani. Z rednim poukom bo šola pričela letos 1. oktobra.

V prvi letnik bo sprejetih 60 slušateljev, od teh 30 v internatu s polno oskrbo, 30 pa zunanjih, to je takih, ki si bodo morali najti stanovanje v Ljubljani. Za zunanje slušatelje bo urejen prevoz s avtobusom zjutraj iz Ljubljane, proti večeru pa iz šole v Ljubljano (13 km). Za kosilo in malico se bodo lahko abonirali v restavraciji internata.

Pri navedeni omejeni kapaciteti šole in internata se je šolski svet na podlagi čl. 20 Uredbe o ustanovitvi Upravne šole (Ur. list LRS št. 42/1956) določil, da bodo imeli letos prednost vpisa upravni uslužbenci ljudskih odborov, ki že imajo nekaj let prakse v upravni službi. Upravna šola bo sicer sprejela omejeno število upravnih uslužbencev drugih organov, zavodov ali organizacij, toda ob enakih pogojih bodo imeli uslužbenci ljudskih odborov v glavnem prednost. To je v skladu z nujno potrebo, da si ljudski odbori vzgojijo več upravnih uslužbencev, ki bodo v šoli dobili višje strokovno znanje in dobro praktično izurjenost za pravilno in samostojno upravno poslovanje.

Potreba po usposobljeni kadrov je

seveda mnogo večja, kot je zmogljivost šole z rednim poukom. Vendar upravna šola v tekočem letu še ne bo vpeljala izrednega študija. Za izredni študij (dopisno šolo in druge metode) bo šola v tekočem letu proučila vso organizacijo in pripravo učnih pripomočkov.

V zvezi z razpisom za prijavo kandidatov v upravno šolo je potrebno vedeti tudi naslednje:

1. Šola ne bo vzgajala pisarniških uslužbencev, temveč kadre, ki že delajo ali vsaj bodo delali v upravnih poslih na mestih od referentov navzgor, ne glede na to, v kateri organizacijski enici delajo (splošne zadeve, komunalne, gospodarske, finančne zadeve itd.).

2. Zaželeno in dobro je, da ima kandidat čim višjo splošno izobrazbo, po možnosti maturo, vendar ni to merodajno pri presoji prednosti. Najvažnejše je, da ima kandidat poleg enega izmed pogojev čl. 19 Uredbe o ustanovitvi šole vse sposobnosti, da si v kratkem času pridobi v šoli višjo teoretično izobrazbo in da ima potrebne zmognosti in lastnosti za upravno poslovanje na samostojnih mestih.

Na zadostuje, da je o tem prepričan sam kandidat. O tem mora dati svoje mnenje za posameznega kandidata pristojni šef delodajalca (ljudski odbor, ustanova, organizacija itd.), ki ga pošilja v višjo upravno šolo in ki mu daje tudi vse dosežane redne prejemke za ves čas

šolanja (čl. 16 Zakona o upravnih šolah, Ur. l. FLRJ št. 29/1956). O teh sposobnostih in lastnostih se lahko prepriča v osebnem razgovoru s kandidatom tudi komisija za izbor slušateljev (čl. 21 Uredbe o ustanovitvi), preden odloči o sprejemu ali odklonitvi kandidata.

3. Kandidati, ki nimajo popolne srednje šole z maturo, morajo opraviti dopolnilni izpit iz splošno izobraževalnih predmetov (slovenski jezik in književnost, matematika, zgodovina in zemljepis). Uredba o organizaciji in delu upravnih šol (Ur. l. FLRJ št. 44/56) v čl. 50 dopušča, da slušatelji delajo izpit iz teh predmetov do konca prvega šolskega leta. Upravna šola bo organizirala v zimskem (I.) semestru I. letnika pouk teh predmetov in izpit konec I. semestra. Vendar bo komisija za izbor slušateljev dala pri sprejemu kandidatov v šolo prednost tistim, ki bodo že pred pričetkom rednega pouka uspešno opravili ta izpit. Ker se bo redni pouk na šoli pričel 1. oktobra, bodo dopolnilni izpiti organizirani v času med 15. in 25. septembrom tega leta.

Da se kandidati, ki imajo dovoljno predizobrazbo in sposobnosti, lahko pripravijo na te izpite, bodo prejela tajništva okrajnih ljudskih odborov do 15. junija učni načrt za te predmete. V kolikor bi okrajni ljudski odbori sami ne organizirali tečajev preko poletja, naj si kandidati vzamejo instruktorje ali kako drugo metodo učenja, da se do jeseni pripravijo na izpit. Kandidati, ki jim je tvarina dopolnilnih predmetov preobsežna (glede na snov ali na razpoložljivi čas), bodo lahko pripravili te predmete do septembra prihodnjega leta in tedaj stopili v šolo.

Ponovno je potrebno poudariti, da tudi ti dopolnilni izpiti niso predpogoj za sprejem, bodo pa imeli v glavnem prednost pri sprejemu tisti, ki bodo ta izpit uspešno opravili že jeseni. Razlog za tak postopek ni samo v tem, da je tisti, ki te predmete lahko hitro nastudira, verjetno bolj sposoben kot tisti, ki tega izpita še ne more nastopiti, temveč predvsem v tem, da je tvarina (predmetnik) za prvi letnik zelo obsežna in bi učenje splošno izobraževalnih predmetov med študijem I. letnika oviralo slušatelje v uspešnem študiju glavnih predmetov.

Postopek pri natečaju

Kandidat, ki se želi vpisati v Upravno šolo, se poveže s predstojnikom organa (ljudskega odbora itd.), pri katerem je nameščen. Sporazumno z njim izpolni prijavnico, ki jo delodajalec (občinski ljudski odbor, zavod itd.) na zaprosilo dobi od okrajnega ljudskega odbora.

Prijavnica sestoji iz dveh delov: iz prijavnice, ki jo izpolni in podpiše kandidat, in iz vprašalne pole, ki jo izpolni službodajalec ter podpiše starešina organa, pri katerem je kandidat uslužben. Z vsemi prilogi dostavi starešina oba dela prijave najkasneje do 25. junija okrajnemu ljudskemu odboru. Predsedstvo pristojnega OLO napravi prvi izbor in prioriteto listo ter pošlje svoj predlog (s priloženim mnenjem o vseh prijaviteljih) Upravni šoli v Ljubljani-Skofljici najkasneje do 5. julija. (Naslov: Višja upravna šola, Ljubljana, poštni predal 34.)

Komisija za izbor slušateljev bo v enem mesecu od prejema prijave izdala za posameznega kandidata odločbo o sprejemu ali odklonitvi, pri čemer bo upoštevala tako predpisane pogoje in objavljene prednosti kakor tudi zmogljivost šole

glede števila slušateljev. Ravnateljstvo Upravne šole bo obvestilo sprejete kandidate o terminu za dopolnilne izpite, o postopku pri vpisu in o vsem ostalem, kar morajo kandidati vedeti pred vstopom v šolo in internat.

Organizacija šole in sistem dela (Kratek pregled)

Redni študij v upravni šoli, ki ima rang višje šole (čl. 13 Zakona o upravnih šolah), traja 2 leti, razdeljen na I. in II. letnik. Vsak letnik sestoji iz dveh semestrov, zimskega in letnega.

V zimskem semestru traja redni pouk v šoli od 1. oktobra do 15. januarja, od 15. januarja do 15. februarja obvezna praksa izven šole, od 15. do 20. februarja prosto, od 20. do 28. februarja »dopolnilni« izpiti splošno izobraževalnih predmetov za slušatelje, ki tega izpita niso opravili pred vstopom v šolo.

V letnem semestru traja redni pouk v šoli od 1. marca do 15. junija, izpiti od 25. junija do 10. julija v času od 10. julija do 15. septembra je en mesec obvezne prakse, en mesec pa prosto (dopust); ponovljajni izpiti od 15. do 25. septembra. Drugi letnik ima v glavnem isti razpored, odpade pa obvezna praksa poleti.

Urniki rednega pouka bo priredjen tako, da bo večina pedagoškega dela opravljena dnevno od 8. do 15. ure, popoldne pa preostanek pedagoškega dela in čas za individualni študij, praktične ekskurzije in slinilo.

Predmetnik za prvi letnik je predpisan v 10. in 12. členu Uredbe o ustanovitvi šole. Neobvezno pa se bodo poučevali:

1. osnove stenografije, ki se nujno priporoča vsem slušateljem;

2. en tuj jezik po izbiri slušatelja.

Predavanja bodo tvorila le osnovni del izobraževalnih metod. Poseben poudarek pa želi vodstvo šole dati različnim drugim metodam pouka, od seminarskih in diskusijskih krožkov, izdelovanja konkretnih nalog itd. pa do praktičnih vaj na terenu.

Praksa je sestavni del študija. Po prvem, drugem in tretjem semestru je šolski svet predpisal enomesečno prakso, zato je čas rednega poučevanja v šoli sami skrajšali semestralno na 3 in pol mesece. Vsak slušatelj bo šel v prakso s konkretno nalogo na ljudski odbor ali ustanovo, ki ga bo določilo vodstvo šole. Po opravljeni praksi bo slušatelj moral predložiti v šoli pismen referat o dobljeni nalogi in ga zagovarjal v seminarju šole. Izdelana naloga (referat) in zagovor se oceni kot sestavni del izpitne ocene.

Po prvem semestru je predpisana praksa iz predmeta pisarniško poslovanje, po drugem in tretjem semestru pa v upravnem poslovanju in v specialni upravni stroki.

Izpiti so skupinski po posameznih grupah sorodnih ali stičnih predmetov. Izpiti iz vseh predmetov prvega letnika so v juniju, ponavljanje iz največ treh predmetov je dovoljeno v septembru.

Ravnateljstvo Upravne šole LRS Ljubljana-Skofljica

Naslov za dopise: Upravna šola LRS, Ljubljana, poštni predal 34.

Vsebinar

Poročilo Inšpektorata za delo za l. 1956
112 Odredba o spremembi odredbe o poslovalnem času gostinskih podjetij in gostišč občine Ljubljana-Vid.
Upravna šola LRS — navodila za nastop in sistem dela šole.